

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A Cuvantul

legújabb száma nagy cikkben foglalja közli a Magyar Párt elnöki tanácsának azon határozatával, hogy a községi választásokra önálló listákat készít. Bár a párt nem zárkózott el és ma sem zárkózik el esetleg valamely román párttal való együttműködéstől, az utasítást az önálló kisebbségi listák elkészítésére kiadta a tagozatoknak, nehogy a választások hirtelen kiírása készületlenül találja a magyarságot. Ez az állásfoglalása a Magyar Pártnak nem tetszik a Cuvantulnak. Ennek az elégedetlenségének kifejezést is ad a következő elnevezésben, amely természetesen abban kulminál, hogy a magyarok irredenták.

— Ha mérlegeljük a Magyar Párt határozatát, — írja a Cuvantul — amely szerint egyik román párttal sem kíván a választások tartamára együtt haladni, rá kell mutatnunk arra, hogy ez az elhatározás jelenti egyszersmind a többi kisebbségekkel közös platform való együttműködését. A Magyar Pártnak ezt az álláspontját a határon túlról diktálták és több mint bizonyos, hogy amint ezt Csehszlovákiában is tapasztaltuk, Erdélyben is létrehozzák a kisebbségek szövetségét. Az erdélyi zsidóság már döntött ebben a kérdésben és a választásokon a Magyar Párt listáját támogatja.

A Cuvantul egyrészt a legegységibb polgárjogaiban támadja meg a magyarságot, másrészt rosszindulatúan világitja meg a Magyar Párt állásfoglalását és tévesen közli az erdélyi zsidóság ismeretes határozatát. A Magyar Párt hetek óta mást sem tesz, mint a megengedésre vonatkozólag tárgyalásokat folytat az összes pártokkal. Hogy a határon túlról kapott volna utasítást, ezt a naiv mesét ma már senki sem hiszi el. Talán a Cuvantul cikkírója maga sem. Nem egyéb ez kutmérgezésnél, melynek éppen úgy fáj a magyarság, mint más kisebbségek egysége.

Ami a zsidóság állásfoglalását illeti, nem vagyunk hivatottak azt magyarázni. Annyi tájékozottságot azonban a Cuvantultól is elvárhatnánk, hogy ismerje a Zsidó Nemzeti Szövetség határozatát, amely szerint az erdélyi zsidóság szintén önálló listákat állít. Ami a nem zsidó nemzeti alapon szervezett zsidóságot illeti, ha a Cuvantul egy kissé körülnéz az okirályságban, bizonyára fog az ottani román politikai pártok között legalább annyi zsidót találni, mint a Magyar Pártnak. Ez éppen olyan természetes polgári joga az ottani zsidóknak, mint az ittenieknek, szabadon csatlakozni bármely párthoz. Még akkor is, ha az történetesen magyar.

Mussolini élete ellen merényletet terveztek, de az összeesküvőket leleplezték.

Róma, november 5.

A római rendőrség — a Stefani-ügynökség jelentése szerint — a napokban bizalmasan értesült, hogy Mussolini ellen merényletet terveznek. November negyedikén, a győzelmi emléknap napján, akarták a merényletet végrehajtani. Az egész rendőrséget mozgósították és mindent megtettek az összeesküvők felkutatására.

Tegnap éjjel a rendőrség váratlanul rajtaütött a Dragoni-szálló egyik szobájában az összeesküvőkre. A szobában Zaniboni volt

szocialista képviselőt akkor érték tetten, amikor éppen teljesen felkészült a merénylet végrehajtására.

Ugyanakkor Turinban letartóztatták Capello nyugalmazott tábornokot, aki készülöben volt külföldre menekülni. A letartóztatottak kihallgatásának eredményeképpen utasították a megyei főnököket, hogy szállják meg valamennyi szabadkőműves páholyt, amelyek a római nagypáholytól függenek.

A kormány elrendelte az egyesült szocialista-párt feloszlását.

A békét keresi Románia minden állammal szemben

Bukarest, november 6.

Duca külügyminiszter a szenátus tegnapi ülésében válaszolt a felirati vita során elhangzott beszédekre és többek között ezeket mondotta:

— Mivel az ellenzék most az egyszerű tartózkodott a vitától, ezt az alkalmat arra akarom felhasználni, hogy kifejtsem külpolitikánk sarkalatos elveit. A külpolitikában a békét keresem minden állammal szemben, másfelől pedig az ország feltétlen méltóságát akarom megővni a külföld előtt. Bebizonyosodott, hogy Románia nem követ militarista politikát, mert hiszen

a Népszövetség is szankcionálta az általunk kötött szövetségeket és az általunk követett utra lépett, mint a béke fenntartásának egyetlen útjára. Ami a kisebbségeket illeti, azt ajánlom, hogy Románia nemzeti minoritásai jogaik követelésével egyidejűleg kötelességeiket is teljesítsék hűségesen az ország iránt.

A szenátorok nagy lelkesedéssel fogadták a külügyminiszter beszédét. Megválasztották azután azt a negyven szenátort, akik az uralkodónak átnyújtják a trónbeszédre adott válaszfeliratot.

A közös kisebbségi front csupán a választások idejére lehetetlen

Kolozsvár, november 5.

A Déli Hírlap tudósítója beszélgetést folytatott Várady Auréllal, a Magyar Párt ügyvezető alelnökével, akitől felvilágosítást kért arra vonatkozólag, hogy a községi választások előkészítésének ügye jelenleg milyen stádiumban van. Várady dr. a következő figyelemreméltó nyilatkozatot tette:

— A községi választások előkészítése körül teljes a szélcsend, mert a kormány ugylát-szik, mégis el akarja halasztani a választásokat és így megszakadtak azok a megbeszélészerű tárgyalások, melyeket a Magyar

Párt a különböző politikai pártokkal folytatott.

— A közös kisebbségi front megalkotására vonatkozólag azon a véleményen vagyok, hogy a Magyar Párt szívesen veszi a kisebbségek egyesülését, de az a gondolat, hogy az összes kisebbségek és a munkásság egy ügynevezett technikai paktumot kössenek, amely azt jelenti, hogy minden politika kizárásával csupán a választások idejére egyesülnének, szerintem lehetetlen, mert a politikát a megkötendő paktumból kikapcsolni nem lehet.

A püspökválasztásoknak nem szabad politikai jelleget adni.

Bukarest, november 6.

A kamara tegnap délután ülést tartott, melyen napirend előtt Jonescu a lelkesítő fizetések felemelését kérte. Tonik képviselő azzal vádolta a kormányt, hogy beleavatkozott a püspökválasztásokba, melyeknek politikai jelleget adott.

Dan Szevér kérdést intézett a pénzügyminiszterhez, mért nem állapítják meg véglegesen a vámtarifát, mert a késelem az ország kereskedelmének és iparának nagy károkat okoz.

Popa háromszékmezei közigazgatási visszaélések ügyében interpellációt jelentett be, melyet a legközelebbi ülésben mond el. Jacobescu szintén tiltakozását fejezte ki, amiért a kormány a püspökválasztásokba beleavatkozott.

Végül megválasztották annak a bizottságnak tagjait, mely hétfőn Ferdinánd király Ófelségének átnyújtja a trónbeszédre adandó válaszfeliratot.

Triumvirátus

állampolgársági bizonyítványok hamisítására

Kolozsvár, november 7.

Jelentettük tegnap, hogy a rendőrség hamis állampolgársági bizonyítványok kiállítására miatt letartóztatta Ráthonyi Sándort, a városi iktatóhivatal vezetőjét. A bizonyítványhamisításra Blatt Dezső kolozsvári lakos utlevél iránti kérélmel hívta föl a rendőrség figyelmét. A kérvény ugyanis Pop Jonel rendőrkapitányhoz került, aki észrevette, hogy az iratokhoz csatolt állampolgársági bizonyítvány aláírása hamisított. Blatt ötezer leiel meg akarta vesztegetni a rendőrkapitányt, aki nyomban jegyzőkönyvet vett fel a vesztegetési kísérletről.

A városházán erre megindult a nyomozás, amely kiderítette, hogy a polgármesteri hivatal Gibovics nevű tisztviselője hozta forgalomba a hamis állampolgársági bizonyítványokat, viszont a hamisítást Ráthonyi követte el. A rendőrség tegnap Ráthonyit közokirathamisítás miatt, Blatt Dezsőt mint felbujtót és vesztegetőt, Gibovicsot pedig mint bűnszolgát tartóztatta le. Mindhármát átadták az ügyészségnek. Nincs kizárva, hogy a bűnügynek még egyéb részesei is vannak.

ROMÁN-MAGYAR GAZDASÁGI MEGEGYEZÉS. Bukarestből jelentik: Mint ismeretes, nemrég bizottság utazott Magyarországból Bukarestbe, hogy a román-magyar határmenti forgalom szabályozása ügyében tárgyalásokat folytasson. Sikerült megállapodást létrehozni, amely most vár ratifikálásra. A tárgyalások folyamán, nem hivatalos formában ugyan, szóba került egy román-magyar gazdasági konvenció megkötésének terve is és pedig a legnagyobb kedvezmény alapján.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.45, Párisban 11.85

Temesvári magánforgalom november 6-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 212.50, angol font 1035, francia frank 8.48, svájci frank 40.15, lira 8.43, szokol 8.33, dinár 3.79, magyar korona 3.30, osztrák silling 30.10.

A bíró felelős

az iratok helyes felülbélyegzéseért

Temesvár, november 6.

Az új gyorsított polgári eljárás nagy súlyt helyez az egyes periratok helyes felülbélyegzésére. Akinek a kezén peres ügydarab megfordul, mindenki felelős a törvényszerinti bélyegösszegért. Utolsó fokon a bíró, akinek, ha kedves a fizetése, feles gondnal kell a bélyegek mennyiségével törődni. Most már nemcsak az igazság, hanem az okmánybélyegek óre is. Hogy ez nem farsangi tréfa, kiderül az alábbi esetből.

Egyik szomszéd városkából való bíró ügydarabján a felülbélyegzés nem felelt meg a perértéknek. Az ellenőrzést végző pénzügyi tisztviselő az érték ötszörösére büntette meg a bírót, ami több ezer leire rugott. Szegény bírakra most a drágaságon kívül egy nagy gond nehezkedik, nem tudják, mikor nézik el a felülbélyegzést, mert akkor kikerülhetetlen a pénzbüntetés.

Korcsmai politizálás

után gyilkosság

Temesvár, november 6.

A Temesvár közelében fekvő Gyírok községben tegnap este véres veszekedés játszódott le, amely emberöléssel végződött. A napi munka után, — a szokáshoz híven, — a falu emberei a nagy korcsmában vitatják meg a maguk ügyes-bajos dolgait, néha még a politikáról sem feledkeznek meg. Így történt ez tegnap este is. A korcsmai hosszuasztalnál együtt idogáltak a falu bölcsei. A beszélgetés folyamán Vákár Mihály és Cadarian Zamfir között valami csekélyesség miatt nézeteltérés támadt. A társaság többi tagjai közbevetették magukat és látszólag sikerült a háborgó kedélyeket lecsitítani. Hazafelé menet a két ember között újból kiújult a veszekedés, bicskát rántottak és egymásnak mentek. Kisebb karcolásokat ejtettek egymáson s így értek el Vákár házához. Itt Vákár hirtelen beszaladt a házába és egy vasvillával tért vissza. Neki támadt Cadariánnak, akit néhányszor fejbeütött, ughyogy az holtan esett össze. A szomszédok tették ártalmatlanná a feldühödött gyilkost s átadták a kisodai csendőrszolgálatnak, amely beszállította a temesvári ügyészségi fogházba.

Munkáselbocsátás helyett tisztviselőelbocsátás a Resicánál

Resica, november 6.

Az a nagy munkanélküliség, amely éveken keresztül Resicán állandó lehangoltságot okozott, bár még nem nagyon érezhetően, de mégis szűnőben van. Az ezerszámra elbocsátott és szabadságolt munkásokat a gyár vezetősége ugyan még nem tudta visszahívni, azonban máris javulásnak mondható az, hogy hónapok óta újabb munkáselbocsátások nem voltak. Remélik, hogy a munka is hamarosan szaporodni fog a gyárban s a munkások újra keresethez jutnak.

A munkások tehát némileg meggyugodtak, amde annál nagyobb az ijedelem és a bizonytalanság a tisztviselői karban. Újabb tömegesen nyugdíjazták és küldik el a hivatalnokokat és altisztiket. Nagyon sok olyan tisztviselő kapja meg a felmondást, aki még nincs tíz év óta a gyár szolgálatában és így nyugdíjra sincsen igénye. Újabb a kohóüzemben huszonnyolc, a műhelyfőnökségnél — ahová a gép-

gyár és hidgyár tartozik — huszonhat, az erdészethél pedig huszonegy tisztviselőt és altisztet mentettek fel a szolgálat alól. A gyár vezetősége elhatározta a tisztviselői létszám erős apasz-

tását s az elbocsátottak munkáját a régi fizetés mellett a megmaradottaknak kell elvégezniük.

Resicai munkások Braziliában

— Európai kivándorlók fejdij ellenében. —
A lelkiismeretlen konzul. — Lélekkufárok. —

Arad, november 6.

A kivándorlás kisebb-nagyobb mértékben mindig volt, de ijesztő formákat tulajdonképpen csak a háború után öltött, 1919-ben, amikor az európai világégés után a kivándorlási híjának felhasználnak az általános depressziót és különösen az utódállamokra vetették rá magukat.

Délamerikában, Sao-Paulo városában van egy Company Comercial e Maritima nevű cég, amely

a kávéültetvényesek

egyesületével szerződést kötött, hogy bizonyos fejdij ellenében európai munkásokat szállít neki. A kávéültetvényeseken ugyanis olyan embertelen munka folyik, hogy arra benszült nem vállalkozik és az ültetvényesek kénytelenek máshonnan munkásaikat beszerezni. A kávéültetvényesek kötelezték magukat arra is, hogy a kivándorló munkások utiköltségét részben vagy egészben megfizetik. Ennek a ténynek azt a látszatot igyekeznek azonban adni, mintha az utiköltséget maga a braziliai állam fedezné, ami pedig

nem igaz,

mert a braziliai kormány csak azoknak a kivándorlóknak fizeti meg az utiköltséget, akik állami telepekre szegődnek.

A Company Comercial e Maritima cég és a hajóvállalatok ügynökei azután ellettek az utódállamokat. Kapóra jött nekik, hogy a kisebbségek a földreform miatt elégedetlenek és hogy az ipari krízis miatt a munkások ezrei lettek munkanélküliek. A bányahelyek közül elmentek

Resicára, Aninára,

Petrozsénybe és Lupénybe és arra beszélték rá az embereket, hogy vándoroljanak ki Braziliába, ahol nagy munkabér mellett könnyű munkát kapnak, holott idehaza még sok esztendeig nem lesz semmi munka.

Látta ezt a lelketlen embervásárt Herberger Gyula dévai lakos és úgy gondolta, hogy ezen ő maga is

keresni fog. Elment Bukarestbe és ott a Hollandi Lloyd hajóstársaság irodájával megállapodott arra nézve, hogy kivándorlókat szerez. Rábészélte őket, küldjék ki őt pár hónapra Braziliába, hogy ott körülnézzen. Ott külön szerződéseket kötött a Company Comercial e Maritima céggel, továbbá a kávéültetvényesek egyesületével is, amelyek még

külön-külön jutalékot

biztosítottak neki minden kivándorló után. Hozzászámítva a hajóstársaság díját, Herberger így minden kivándorló után háromszoros jutalmat kapott. Azonkívül megtette azt, hogy Sao-Paulóban felkereste Fillinger Vilmos magyar konzult, akit pénz ellenében rávett arra, hogy munkájában segítse. Fillinger aztán ajánlólevelet adott neki, amelyben a kivándorolni szándékozók közli, hogy Braziliában ingyen földet és házat kapni, ami természetesen nem volt igaz. Herberger Gyula Braziliában rengeteg nyomtatványt és képet csináltatott és azokat

elhozta Romániába.

A leírások és képek mind olyanok voltak, amelyek a naiv embereket a kivándorlásra csábították.

Munkájának nagy eredménye volt és sok ezer erdélyi és bánági ember hagyta oda szülőföldjét és most a legnagyobb inségben nyomorog Braziliában. Sok százat Herberger áldozatai közül a halál váltott meg szenvedéseitől. Herberger csakhamar talált magának csatlósokat. Ilyen volt többek között a temesvári Honti-Genal Tibor, aki a kivándorlótól sok-sok pénzt csalt ki és annyira vitte

szemérmetlen mesterséget,

hogy a hatóságok letartóztatták. Sikertült valahogy kikerülni a börtönből és Londonba szökött, ahol most vigan költi a tönkrejuttatott kivándorlók pénzét.

Herberger és társai rövid időn belül több mint százezer embert szállítottak ki Braziliába, ahol azok a legnagyobb nyomorba jutottak.

„Csavargó lett egyetlenegy fiadból...”

Temesvár, november 6.

Elhagyatva mindenkitől, züllötten halt meg. Tulajdonképpen gyilkosság áldozata. És gyilkossá a legjobb barátja volt, a Szesz. Elhagyta családját, rokonságát, minden előkelő összeköttetését és mentől inkább elrugta magától ezeket, annál szorosabban fűződött a Szeszhez. És lám, mégis ez a hálátlan ölte meg.

Mikor rátaláltak holtan, a rendőri jelentésben csak úgy szerepelt: egy ismeretlen férjihulla. Már neve sem volt. A nevét a rendőri kutatás úgy ásta ki a multjából. Lefényképezték és fényképét a detektívek elvitték több pálinkamérésbe. Hátha valahol ráismernek. A Fröbel-utcában a Prinz-féle butikban éppen egy csomó csavargó, munkakerülő, meg egyéb szegény ember idogálta a pálinkát hosszunyaku decis üvegekből.

— Hiszen ez a Géza, — mondták meglátva a képet.

Nagyon népszerű ember volt közöttük a Prinz-féle butikban, ahol állandóan tartózkodott, ha pénze volt. És ha pénze volt, akkor mindenkinek fizetett italt. Szíves, előzékeny ember volt. És ezek az alakok, akik a köznapi élet földszintjéről már rég lekerültek a lét katakombáiba, mind szerették, mind ragaszkodtak hozzá.

És kiderült, hogy Géza tulajdonképpen egy régi, tekintélyes erdélyi zsentri sarja. Czecei Magyar Géza. Iskolálati végzett, vasutas lett. Valamikor Székelykeresztúron állomásfőnök volt. Már ott a székelyföldön is csak fenyőviz formájában itta a vizet. A pálinka melyből sosem volt neki elegendő, hármennyire ketté szegte a karrierjét. Kisebb állomásra helyezték, majd degradálták, végül elbocsátották. Próbált más elhelyezést, ügyes ember volt, kapott is hivatalt, de a pálinka mindenütt elgáncsolta a boldogulását. Fokról-fokra, lejjebb és lejjebb csuszott.

Elhagyta a feleségét, gyermekeit, hozzártartozóit. Gyalog kóborolt faluról-falura, hosszabb-rövidebb ideig tartózkodott egy-egy helyen.

Egy esztendő előtt elvetődött Temesvárra. Itt megragadt. Miből élt? A piacon segített a kirakodó kofáknak, tolt a kis kézikocsikat, csomagot cipelt s a pár leit, amit ezért kapott, elitta. Élelmezésre keveset költött, egy kis kenyér, zöld paprika, piros paradicsom, néha egy falat szalonna, dus lakoma volt számára. Takarékoskodott a pénzzel, hogy több jusson pálinkára. Ha nem akadt munka, kéregetett. Így nemrég megjelent Guntersdorf János józsefvárosi kereskedőnél, akitől megtudta, hogy a Felebaráti Szeretők Asztaltársaság elnöke. Elment hozzá segélyt kérni. Beszélgetésbe elegyedtek vele és csudálattal hallgatták a rongyos csavargóember elmés feleleteit. Beszélt írodalomról, mindenféle tudományos kérdésről, művészetéről s kiderült, hogy nyolc nyelvet tud.

Az üzletbe egy fiu jött be hegedűtökkel hóna alatt. Elkérte a hegedűt s a következő percben művészzel, érzéssel játszott:

„Lehullott a rezgő nyárfa levele...”

Valósággal sirt kezében a hegedű és játékát mindenki meghatódva hallgatta. És egyik nóta követte a másikat, végül arra tért rá:

Ha kimegyek a temető dombjára,
Ráborulok édes anyám sírjára,
Kelj fel anyám, kelj fel a te sírodból,
Csavargó lett egyetlenegy fiadból.

Könny jelent meg a szempillájában, aztán végiggurult barázdás arcán. Letette a hegedűt és szó nélkül kiment az üzlethől. Aztán két napig szakadatlanul ivott megint. Harmadnap reggel egy lakatlan, dűldező házában a kalapgyár mellett, ahová éjszakánként behuzódott, megtalálták holtan. A boncolás megállapította, hogy iszákos volt s hogy az ennek következtében beállott szívszélhűdés ölte meg.

A vaskirály családja

nyomorog

Bécs, november 5.

Nemrég beszámoltunk Breitbart Zsigmondnak, a világhírű vaskirálynak tragikus haláláról. Breitbart egy produkciója alkalmával vérmérgézet kapott és lábának amputációja és a leggondosabb ápolás sem tudta megmenteni az életnek. Breitbart volt az egész földkerekség legjobban fizetett artistája. Fantasztikus összegeket kapott egy-egy fellépéséért és jövedelme vetekedett az amerikai dollárkirályokéval. Amilyen rendkívüli nagy ereje, annyira jó és nemes volt szíve. Csodákat meséltek az emberek jótékonyágáról. Mikor három év előtt itten, Bécsben szerepelt, egész keresetét szegények között osztotta ki, jótékony intézményeknek, a mentőknek, az irgalmasok rendjének, a zsidó szentegyletnek adományozta.

Mostan az a hír érkezett Bécsbe, hogy Breitbart a legnagyobb nyomorban hagyta vissza özvegyét és fiatal árváit. Breitbartnének még annyi pénze sem volt, hogy férje szanatóriumi ápolásának számláját kifizethesse. Bécsi színházi és artista, valamint sportkörökben Breitbart özvegyének és árváinak nyomora leírhatatlan részvételt váltott ki. Bizottság alakult a tragikus módon elhunyt vaskirály özvegyének támogatására és az árvák felnevelésére.

sz. p.

Anglia ad már külföldre kölcsönt. Londonból jelentik: Az angol kormány elhatározta, hogy a külföldi kölcsönök folyósításának tilalmát felüggeszti és ezzel az angol pénzügyi körök ismét szabad kezet kaptak arra, hogy tetszésük szerint folyósíthatnak külföldre kölcsönöket.

Kérje mindenütt a legkiválóbb

borotva pengét.
Vezérviselet és nagy leserkat:
Henry Margulius,
Bucuresti,
Str. Smér-dan 4.

Figyelem!

164 Divatmellények, kabátok, szvetterek olcsó árakban

„CHIC” kötött-szövöttáruház, Józsefváros, Bul. Berihelot 21

Antik vitrin

berakott szekretár, íróasztalok, asztalkák, Biedermayer, Empir garnitúrák olcsón részletre is

Sternbergnél.

Hirek

„Fakir fizonomista“

Temesvár, november 6.

Tegnap felette fontos értesítést kaptam. Nem volt sem távirat, sem ekspresz-ajánlott, még a fürge boy sem keresett sürgős üzenettel, mégis értesített valaki. Ugy déltájt ép a sokszínű iparkamarai oldalfalat bámultam, amikor egy henteslegény formájú, hájas, huszárőrmester bajuszu ember egy röpcédulát nyomott a kezembe. Nem szoktam törődni a röpcédulákkal, amit akarva nem akarva az ember kezébe nyomnak, de éppen ráérő időm volt, elolvastam. Megtudtam belőle, hogy Afrikából tíz év után, néhány napra Temesvárra érkezett a híres fakir fizonomista,

logó szemekkel nézett a várakozó többiekre. Idegesen szorongatta a ritiküljét, zsebkendőjét már egész agyongyömöszölte, végre kitört:

— Száz leit kért semmiért. Azt mondta, hogy már két viszonyom volt. Csak úgy éljen. Hozzám még nem ért senki. Honnan lett volna gyerekem? Becsületes, tisztességes leány vagyok... Fránya egy ember. Azt meg én is tudom, afrikai jós nélkül, hogy ha férjhez akarok menni, akkor meg kell fognom a jövőbelimet.

Igy ni. Kiszuszogja magát. De nem megy el. Kíváncsi, hogy a többiek mit kapnak csalétkül. A jóképű parasztemenyecske szenvedélyesen harapja az ajakát.

— Maga lelkem mire vár, hiszen már járt a csoda jósnál?

— Kiküldött. Azt mondta várjak. Később jobban mondja meg a jövőmet.

Ránéztem a nőre, egész jó izlése van Brötianu mesternek.

Ezer bocsánat Mesterem. Nem akarom elárulni a nevét, eszem-ágában sem volt kideríteni, hogy ismerem a Calea Grivitéről és hogy vasárnaponként bukaresti bakáéknak szokta szolgálatait felajánlani. Husz lejért. Néha kevesebért.

Ne vegye rossz néven tőlem, én elhiszem, hogy maga, apró köpcös bácsika bejárta Londont, Párist, Rómát, sőt még a kies Rotterdamt is és egy év múlva már Locarnóról sem fog megfélemlkezni, de elment minden kedvem magától.

Ugy véletlenségből, még egy rossz riport kedvéért sem tettem a kezemet husos tenyerébe. g—d.

— Az unitárius egyház új főgondnoka. Kolozsvárról jelentik: Petrichевич-Horváth Kálmán báró, az unitárius egyház főgondnoka, eme tiszttségéről néhány nap előtt lemondott. A külföldi unitárius egyházkerület tegnap elhatározta, hogy új főgondnoknak Petrichевич-Horváth Ariur bárót választja meg, aki a lemondott főgondnok közeli rokona.

* Lloyd-Taverna mai műsora világszláger.

— Személyautót kap a temetkezési vállalat. A temesvári városi temetkezési vállalat engedélyt kapott egy személyautó beszerzésére, amely azokon a napokon, amelyekre több temetés esik, a szertartást végző papi személyeket fogja szállítani.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.
Telefonszámaink:
Szerkesztőség: 2—52.
Kiadóhivatal: 2—52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2—42.

Előfizetési árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ókirályságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Töpörödött anyóka

kerül a rendőrbíróság elé. Alacsony, tőmzsi. Ráncos arcu. Cipője rongyos, ruhája rongyos. Csak a fejkendője ép. Valamikor sárga volt tán, de a nap-tól és a sok mosástól megfehéredett. Fáradt. Látszik rajta. Mig rákerül a sor, odatámaszkodik a falhoz. Elbóbiskol. Mikor vagy tíz perc múlva a rendőr megéri a karját, felrezen és siránkozó, éneklő hangon mondja: — Esernyőt javítani! Esernyőt javítani!

De aztán körül néz, öklével megdörzsöli a szemét és odalipeg a rendőrbíró asztala elé.

— Hogy hívják?

— Fikszári Margit.

— Hány éves?

— Ötvenhat.

— Lány? Asszony?

— Lány vagyok kérem még, de harmincöt éve együtt élek Schiedinger Ede esernyőcsinálóval, aki hatvanhat éves. Ő javítja az esernyőket, én meg beszélek a lakásokba és kérek munkát.

— De most kolduláson kapták rajta és azért hozták be.

Fikszári Margit sirva elmondja, hogy szegény ura — így nevezi — hetek óta beteg, nem tud dolgozni. Őmaga sohasem tudott dolgozni, mert a szeme rossz, alig lát rajta. Arra a kérdésre, hogy miért nem mennek a szegényházba, azt válaszolta, hogy akartam már odamenni, de nem vették fel őket, mert nincsen hely. Kórházba is próbálkoztak, de kidobták mindkettőjüket.

Most egyszer csak megintik, de ha még egyszer engedély nélkül koldul, megbüntetik. Felvilágosítják, hogy koldulási engedélyt a városházán kaphat.

— El is megyek oda, — mondja, — mert a szegény uram adót fizetett a városnak. Ha nem tudunk dolgozni, muszáj koldulni.

— Nyugdíjfelebbezések tárgyalása. A központi legfelsőbb nyugdíjbizottság a jövő héten kezdi tárgyalni azokat a felebbezéseket, amelyeket az egyes kerületi bizottságok határozatai ellen adtak be. A bizottság állandóan fog működni, hogy az összes ügyeket az év végéig elintézzék.

Jós és gondolatolvasó

Afrikából és pont Temesvárra. Rövid megbeszélést akartam folytatni azzal a cigányképűvel, aki ezt a fontos tény tudomásomra hozta, de már messze járt.

Kis gyalogséta és már a Hotel Gáraban lévő sajátbérlet szoba ajtaja előtt állok. Az ajtó előtt egy kikent parasztemenyecske várta a földi boldogítót, két összeasztott, szerelemre éhes vénkisasszony, egy jókarban tartott, ötvenet járó nagysága, bakák és egy hórihorgas, jókedélyű vasutas.

— Vajjon tényleg tudja az igazat? — szólít meg egy meztelábas szakácsnénike.

Nem tudtam válaszolni, mert abban a pillanatban siklott ki a huszonkilences szoba ajtaján az egyik áldozat. Amolyan huszonhat éves leányzó, talán munkásnő. Méltóztatik tudni milyen a nő, amikor beszélni, szidni, sikoltozni, hajba akar kapni és nincs kivel. Vil-

— Liuba Valér ismét átveszi a temesvári rendőrprefektúra vezetését. Liuba Valér dr. rendőrprefektus tegnap hazaérkezett Bukarestből. A belügyminisztérium távirata már megérkezett a temesvári rendőrprefekturára, amely szerint Bogdan vezérfelügyelő szombaton adja át a prefekturát Liuba drnak. Liuba rendőrprefektus hétfőtől kezdve ismét a temesvári rendőrprefekturának élén áll amelyet közel négy éve annyi tapintattal és előzékenységgel vezet.

ABD EL KRIM NEM KÉRT BÉKÉT. Párisból jelentik: Francia politikai körök hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy Abd el Krim békeajánlatot tett volna.

* Őszi kalapujdonságok: Ita, Borsalino Gyukits, Hüchel-gyártmányok. Papp Gábornál, Timisoara-Cetate.

MOZI

Belvárosi mozi: november 8. és 9.
Gyárvárosi mozi: november 10. és 11.
Mehálai mozi: november 12.

Vig est!

Vig est!

Egy kalandor fényes karrierje

vagy:

A király és a kislányok

Szenzációs vígjáték 6 felvonásban. Főszerepben:

Luciano Albertini

a világhírű művész, hajmeresztő bravúrjaival. Phoebus gyártmány. Monopol Ulpia film Timisoara.

Jön!

Jön!

Amundsen az északi sarkon

Nagy tanulságos film.

Restaurant Elysée
BUKARESTI,
a Nemzeti Színház mellett

A legpazarabb fényüzéssel berendezett vendéglője a fővárosnak!!

Kávéház — Bodega — Cukrászda
— Billiárdterem — Külön terem —
— Teadélutánok — Ebédek — Uzsonnák —
— Vacsorák — Művészi zenekar — Jazz-band 241
Magyarul, németül és franciául is beszélnek

— JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó. Ujságot mondom neked. A temesvári detektívek bicikliket kapnak. Elől egy gummi-pántos kerék, hátul egy gummi-pántos kerék, közepén nyereg — ez a bicikli. Az ember ráül, ka-limpál a lábával, mintha görcs rángatná és közben örült gyorsasággal száguld az utcán. Emiatt az örült gyorsaság miatt kapták a biciklit a detektívek, hogy hamarabb érhesse nek a gazemberek nyomába. Igaz ugyan, hogy azok, akik mai nap a törvényt ellen-tétbe kerülnek, rendszerint autón, vagy ekspreszvonaton sietnek más vidékre és így biciklin alig érik őket utól, de ha elgondoljuk, hogy detektíveinknek eddig gya-log kellett a betörők és gyilkosok után loholni, hát már ez is nagy haladás. Ez a haladás azonban még mindig elmaradottság. Ma-holnap a gazemberek már repülőgépeket is igénybe fognak venni menekülésükkor és a detektívek még mindig csak biciklin üldözik őket. A rendőrség fejlesztésére nincsen pénz és nincsen arra se pénz, hogy a detektíveknek állandóan autó álljon rendelkezésükre. Amíg pedig szűkmarku az állam a rendőrséggel szemben, addig nem lehet attól nagy eredményeket elvárni.

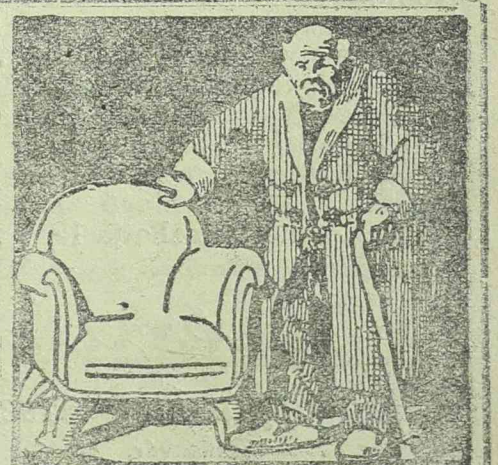
— A Magyarországra szóló pénzesutalványok portója. A Románia és Magyarország között történt megállapodás alapján — mint meg-irtuk — a két ország között megindult a postautalványforgalom. Az értékhatár tízezer lei és minden utalványozás után tizenkét lei díj és száz leienként külön ötven bani portó fizetendő. Az utalványozás módja kissé hosszadalmas, mert nem a postahivatalok, hanem a bukaresti vezérigazgatóság utján történik, ahol a leinek koronára való átszámítása is történik.

* A Pátria kabaréban ma az új tagok által nyújtott műsor bizonyára szintén feltárazt. Az új tánc- és énekszámok, kitűnő bohózat és utána vidám hangulatú bar-tabarin elsőrendű vonzóval hatnak.

— Detektívekből — vádlottak. Kolozsvárról jelentik: A törvényszék tegnap kezdte meg a tárgyalást Weinberger és Fodor, volt államrendőrségi detektívek bűnperében, akik annak idején az aradi Korniss-cég tolvaját kinyomozták ugyan, de az attól elvett 800.000 Leit nem szolgáltatták be. Ítélet ma lesz.

* Kerek a káposzta, csipkés a levele, ha ilyet te akarsz, a Fához gyere be, nála — a Telekház-téren, vagy a Marianál — kitűnő káposztát kaphatsz szármának, vagy székely-gulyásnak s mindjárt a húst is megveheted ott.

Az alkohol elleni küzdelem. Bukarestből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén B i a n u az alkohol pusztításáról beszélt és intézkedéseket követelt. Bratianu pénzügyminiszter megnyugtatta, hogy az új szesz törvény módot nyújt majd arra, hogy az alkoholizmus elterjedésének gátat vessenek. I b a n e s c u felvilágosítást kért, hogy milyen intézkedéseket tartalmaz az új költségvetés a tisztviselői fizetésekre vonatkozólag. Bratianu kijelentette, hogy csak akkor nyilatkozhatik részletesen, ha az összes miniszteriumok igényeit ismeri.

Rheuma, csúsz, köszvény, ischias
ellen megbízhatóbb és leghatásosabb fájdalomcsillapító és gyógyhatású készítmény a „Diana” sósborszesz
Ne hagyja magát félrevezetni, mert csak a „DIANA” fejtársa a valódi, a többi értéktelen utzat.

— A HADÜGYMINISZTER TUDOMASÁRA HOZZA a legénységi állományu tartalékos, póttartalékos és népfelkelőknek, hogy a katonai látta-mozások 1925. november elsejétől 1926. január elsejéig tartanak az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál. A nemjelentkezők szigorú büntetésben részesülnek. Ezidőben a mozgósítás alól felmentettek is tartoznak igazolványaik látta-mozás végett bemutatni. Az iparosok és különleges szakmunkások a jelentkezés alkalmával kötelesek szakigazolványukat bemutatni.

* A Timisiana átutalásokat az összes országokba legpontosabban és legmegbízhatóbban eszközözi.

Hol vásárolunk téli holmit? Csak a Whitehouseban, ahol az állandó detaillisztában csakis kitűnő minőségű árut engros-árban árúsítanak. Whitehouse, ezelőtt Délvidék.

— TŰZIFAKERESKEDŐK GYŰLÉSE. A timisoarei tűzifakereskedők folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Lloydtársulat üléstermében fontos szakmai értekezletet tartanak s erre minden tűzifakereskedőt ezuton meghívják.

* Heten mennek egy nyulra a mese szerint s hét embernek napi kosztjára elég egy nyul, melyet felvágotton, sonkán és huson kívül olcsón vehet Fa Mihály Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzletében.

— LAKODALMAS MENET A VONAT ALATT. Belgrádból jelentik: A Szófia-belgrádi gyorsvonat éjszaka Nis közelében elütött egy szerket, mely egy lakodalmas menethez tartozott. A szekéren nyolcan utaztak, akik közül hárman meghaltak. A halottak férj, feleség, gyermek. A szekéren levő többi öt személy csak kisebb sérüléseket szenvedett.

* Ma este halálszél és turócsusza Fischhoffnál.

* Pazar választék férfi-ing és fehérneműekben Papp Gábornál, Timisoara. Cetate.

— Vesztségben meghalt egy erdélyi kislány. Marosán János, marosházi földbirtokos, Emilia nevű két éves leányát egy héttel azelőtt megharapta egy kutya. A szülők az esetnek nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget és a kislányt csak akkor vitték orvoshoz, amikor gyanus megbetegedési tünetek jelentkeztek. Az orvos vesztséget állapított meg és a szerencsétlen kis teremtést nyomban elszállították a kolozsvári Pasteur-intézetbe. A rejtetes betegség azonban már annyira elhatalmasodott a kislányon, hogy a kórházba történt szállítás után iszonyu kínok között meghalt.

* „Lángbetűkkel vagyon az égre felírva, hogy a FARMODONT fogkrémmel nem volt még jobb soha!”

Sport

AZ AMTE JÁTÉKJOGAT FELFÜGGESZTETTÉK. Aradról jelentik: Vasárnapon volt az Aradi Atlétikai Club és az Aradi Munkástestző barátságos mérkőzése, amely botrányba fulladt. A Szövetség tegnap az Aradi Munkástestző működési jogát a botrányból kifolyólag január elsejéig felfüggesztette. A csapat kizárólag a hátralevő bajnoki mérkőzéseket játszhatja le.

Művészet

A Pop-Sugár hangverseny
Temesvár, november 6.

Művészi eseménye volt a tegnapi esti hangverseny az induló temesvári szezonnak. Két istenáldotta művész lépett fel, akinek hírneve, kiforrott művészete, ma már az európai dicsőség színvonalán áll. Pop Lya, a

A lakosság fele idegen állampolgár Máramarosszigeten

Máramarossziget, november 6.

A belügyminiszterium a napokban bizottságot küld Máramarosszigetre, hogy egy páratlanul álló ügyben ejtse meg a vizsgálatot. A városnak huszonegyezer lakosa közül ugyanis tízezer lakost nem vettek föl az állampolgárok listájába, mert annak idején a köteles jelentkezésnek nem tettek eleget. Így előállt az a példátlan helyzet, hogy a város lakosságának fele máról-holnapra idegen állampolgár lett, akiket a törvény értelmében a sziguranának kell nyilvánartani. Ez az állapot azonban nem maradhat

meg így, mert a sziguranca nem adhat ki ilyen tömeges számban tartózkodási engedélyt, de a kellő ellenőrzést sem gyakorolhatja, azonfelül pedig az idegen állampolgárokra vált máramarosszigeti lakosok minden pillanatban ki lehetnek téve annak a veszedelemnek, hogy kiutasítják őket az országból. Ennek az ügynek az előzményeit vizsgálja meg a belügyminiszteriumi bizottság, mely valószínűleg lehetővé fogja tenni a könnyelmű máramarosszigetiek utólagos jelentkezését.

Színház

Színházi műsor:

Péntek: A kis huncut.
Szombat délután 5 órakor: Májusi muzsika.
Szombat este 8 órakor: A kis huncut.
Vasárnap délután félháromkor: Dolly,
Vasárnap délután hatkor: Ötórás vendég.
Vasárnap este kilenckor: A kis huncut.
Hétfő: A kis huncut.

A SZINHÁZI IRODA HIREL. Ma este mutatja be az operettegyüttes A kis huncut című operettét, amelynek címszerepét F. Sugár Teri játssza, akinek szenzációs lesz a Lili belépője című éneke és legujabb párisi tánca. Rajta kívül Betegh Bébi, Gömör, Barna, Szücs Laci és Misóga játszanak nagyobb szerepeket. A kis huncut, mely keddig naponta színrekerül, szenzációsabb lesz minden eddig bemutatott operettnél.

kolozsvári opera kiváló énekesnője, kedves ismerősünk, Kristálytiszta, oronabugásu hangját, kifejlett ének-művészetét már volt alkalmunk megcsodálni. Tegnap előadott műdalai éppen olyan csodálatos megnyilvánulásai egy zenei gondolatokban és zésben gazdag női szívnek, mint a legutóbbi hangversenyén is megcsodált román népdalok. Ezekben és legkiválóbb szerepének, Delilának áriájában önmagát adta, felemelkedve olyan művészi tükélyre, amelyre csak a kiválasztottak képesek.

Sugár Frigyes, az európai híru baritonista művészete sem ismeretlen előttünk. Magasan szárnyaló és minden árnyalatban kiegyenlített baritonja kedves operaáriáiban éppen olyan felejthetetlen hatást váltottak ki, mint Strausz három csodaszép dalában. A közönség a két művészt és kongeniális kísérőjüket, S. Horovitz Évát, elhalmozta a kiválasztottak sikerének minden elismerésével. —cs.

Ioan Minnich

autófelszerelési szaküzletben található minden dimenzióju köpeny és tömlő

Belváros, Dom-tér
és Hunyadi-utca sarok

Házasságokat

minden körökben diszkréten közvetít a JUNÓ iroda, Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-utca 16.

Cégtelen levelezés

Ifjúsági előadások a moziban

Szombat, november 7.
Vasárnap, november 8.
Hétfő, november 9.
Kedd, november 10.

NAPONKÉNT: délelőtt 10—12 óráig és délután 1/2—1/5 óráig

Amundsen az északi sarkon

Diákok részére ezen előadásokhoz a belépti díj személyenként 5 lei

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

TEMESVÁR, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 2.

Alapított 1891. évben
Sürgőnycim: COMERZBANK
Saját tőke: kb. 20,000.000 lei

Telefon: 23-04 könyvelőség
115, 301 devizaosztály
21-03 igazgatóság

Foglalkozik a bankszakma összes ágaival. Betétek gyümölcsöztetése takarékkönyvecskére és folyószámlában. Előnyös feltételek mellett eszközöl bel- és külföldi átutalásokat. Devizakereskedelemre autorizálva.

Kifutó fiu

felvétetik a DÉLI HIRLAP szerkesztőségében

Mignon gyermekruhaszalon

Temesvár-Belváros,
Hitelbank-palota

„Helicon” könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.

Értesitem tisztelt vevőimet, hogy cipő-műhelyemet II., Andrassy-ut 18. sz. alá helyeztem át. Kérem továbbra is szíves pártfogásukat. Tisztelettel
187 Gombos Gyula cipész

Hallo! Hallo! Hallo!
A legszebb, a legjobb és a legolcsóbb cipőket készíti 188
Popoviciu, II., Háromkirály-utca 21

NAGYTAKARÍTÁST elektromos PORSZIVÓGÉPEKKEL, PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉS ES FE-NYESITEST elektromos PARKEITA-GEPPÉL teljesít a ROYAL VACUUM CLEANER IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21—10 198

I. oszt. gázkocsz minden mennyiségben kapható
Schaar és Hámory cégnél. Telefon 9—64

November

1

megnyílt a karánsebesi vasúti vendéglő, ujonnan átalakítva. Hideg és meleg ételek! Figyelmes kiszolgálás!

Reggeli! Ebéd! Uzsonna! Vacsora!

Szíves pártfogást kér:
Havas Mihály vasúti vendéglős 216

DURA BATERIE

Szállítok: Ia palack, érelt fajborokat. Asztali, Rizling mocrnai-apatelek, Ménesi gyöngy-vörös, Ménesi Cabarinet 1917-es Lakodalmas pankotai, Furmint enyedi 1920-as, Imperial pezsgő, Bokréta enyedi 1921-es, gróf Keglevich-cognac. Dr. Csasznek mintapincegazdaság. Tel. 41

„FARMODONT” FOGKRÉM

Irimias mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt eszközöl

„Simplon”

általános kereskedelmi, információs, kölcsönzési és ingatlanforgalmi iroda

Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-utca 16.

Cégtulajdonos: KÁDÁR 282